

O

“เสียหายกันหมด เสียหายกันหมด” ข้าพเจ้า
ตะโกนขึ้นพร้อมกับตอบฝ่ามือลงบนโต๊ะเสียงดังสนั่น จนนาย
ตำรวจหนุ่มน้ำอ่อนผู้ที่นำเอกสารเข้ามาส่งนั้นถึงกับสะตุ้ง
หน้าตออดสี

“อะไรกัน” ลออกเอ่ยถามมาจากหลังโต๊ะทำงานที่นั่งอยู่
“ก็ไ้อีกradeาชແຜ່ນນີ້ນະສີ” ข้าพเจ้าใบกระดาชาที่ถือ
อยู่ในมือไปมา “ທັງໆທີ່ມັນເປັນຫລັກສູານສຳຄັງຂອງຄົດີ ແຕ່
ເດືອກອ່ອນເຊີງຜູ້ນີ້ກັບເລືອກທີ່ຈະພັບມັນໄສກະເປົ້າເສື້ອ ແລ້ວນໍາ
ນັ້ນນາມອົບໃຫ້ເຮົາ ແທນທີ່ຈະຈັດຫາຂອງໄສເກົບຮັກໜ້າເຄາໄວໃນ
ສະພາບເດີມ”

“ແກເກງວ່າຈ່ອຍພັບຂອງກະຮຸາຈະໄປປຽກວ່ອງຈ່ອຍ
ຫລັກສູານຂອງຄົດີ ຈນເສີຍຫຍັກນໍາມດ”

“ຫວີ່ອຕັ້ງແກເອງໄມ່ເກງເຫັນນັ້ນ ລອອ”

“ກົມຄວງເກງອູ່” ลອອພຸດຈັບກົງວາງໜັງສື່ອ ເດຼວະເວດ
ແບດຈົດອົບພົມຄວາມ ຂອງ ສຕີເຟັນ ເຄຣນ¹ ທີ່ກຳລັງຄືອ່ານອູ່ໃນມືອ

¹ The Red Badge of Courage เป็นนวนิยายเรื่องที่สองของสตี芬 เครน ต่อ
จาก Maggie: A Girl of the Streets ญาติพิมพ์เป็นภาษาไทยครั้งแรกโดย
สำนักข่าวสารอมรริกันในปี พ.ศ. 2494 โดยใช้ชื่อเรื่องว่า ແຮີຢູ່ລ້າຫາຍຸ

6 จัตวาลักษณ์

ลงบนโต๊ะแล้วลูกขี้นเดินตรงมาหาข้าพเจ้า “แต่เมื่อเหตุการณ์ดำเนินไปเช่นนี้เสียแล้ว แกจะร้องแรกรแหกกระเซือกออกไปอย่างไรก็คงไว้ประโยชน์ วังแต่จะทำให้อิ่นของคนนี้เสียกำลังใจไปเปล่าๆ สู้แกกับฉันมาช่วยกันไขความลับในกระดาษแผ่นนี้ให้เป็นทานความรู้แกผู้มาเยือนของเราระดีกว่า”

“ก็ได้ ไอเพื่อนยาก” ข้าพเจ้าพูด สายตาประกายไปยังนายตำรวจหนุ่มที่ยืนตัวลีบอยู่เบื้องหน้า “ถ้าแกต้องการฉันก็จะช่วยสนอง มาเถอะ เรา마다ูกันว่ามันมีอะไรอยู่บนกระดาษแผ่นนี้” พุดจบ ข้าพเจ้าก็จดแจงกางกระดาษที่ถืออยู่ในมือลงบนโต๊ะอย่างประณีตบรรจง

“กระดาษเนื้อค่อนข้างหยาบ ขนาดครึ่งหนึ่งของฟุลสแก็ป” ข้าพเจ้าเริ่มต้นอธิบาย “สีออกน้ำตาลอ่อนๆ ไม่มีตีเส้นบรรทัด และตรงกลางแผ่นกระดาษที่มีรอยพับพาดฝ่านนั้น” ข้าพเจ้าชำเลืองมองไปยังนายตำรวจหนุ่มหน้าอ่อนผุ้นั้นอีกครั้งเมื่อกล่าวถึงประโยชน์นี้ด้วยสายตาที่ดุเดัน “มีตัวอักษรเขียนด้วยลายมือ ใช้มึกซีมสีน้ำเงิน น่าจะเป็นหมึกอินเดียนอ่านได้ว่า S8UW นอกจากนั้นก็ไม่มีอะไร”

“ผิดแล้วกระมัง” ลօօส่งเสียงหัวติงมาจากฝั่งตรงข้ามของโต๊ะทำงานที่ข้าพเจ้านั่งอยู่ “ฉันกลับอ่านมันได้ว่า ตก85 ต่างหาก”

“อย่างไรกัน” ข้าพเจ้าข่มวดคิวแล้วหมุนกระดาษทางด้านที่ลօօอจ่องมองอยู่มาอ่าน “จริงของแก ถ้าอ่านจากด้านนี้ ก็เห็นได้ชัดว่ามันเขียนเป็น ตก85 จริงๆ”

“และฉันก็อ่านได้เป็น S8UP เมื่อมองจากด้านนี้”
ลูกอพุດขึ้นบ้าง

“aha...สนุกันละ” ข้าพเจ้าส่งเสียงดังพร้อมกับตอบเข้า
ชาดใหญ่ “นี่เรากำลังเจอกับคดีปริศนาตัวอักษรอีกร้อยแล้ว
อย่างนั้นรี เพื่อนรัก มันทำให้ฉันหวนนีกถึงคดีอินทรีเลือดที่
พวกราชช่วยกันໄน์ได้ในคราวนั้นที่เดียว”

“ฉันก็นีกถึง” ลูกอตอบพลางก้มลงมองดูตัวอักษรบน
กระดาษอย่างจริงจัง “เพียงแต่ว่ามันมีส่วนที่แตกต่างกันอยู่
บ้าง ในคราวนั้นเป็นการอ่านลายมือที่เขียนผิดไป แต่ในคราวนี้
มันเหมือนเป็นเรื่องของการอ่านตัวอักษรจากทิศทางที่แตกต่าง
กัน”

“ทิศทางที่ต่างกัน” ข้าพเจ้าหวนคำพูดของลูกอแล้ว
ยกกระดาษขึ้นมองดูอย่างใกล้ชิด ลูกอหันตัวผละจากโต๊ะ
ทำงานของข้าพเจ้า เดินกลับไปนั่งยังโต๊ะทำงานของตนเอง
ตามเดิม “แกพูดได้ตรงดี ลูกอเอย มันสามารถอ่านได้สอง
แบบ จากสองทิศทาง ขึ้นอยู่กับว่าเราจะเลือกมองมันมาจาก
ทิศทางใด ด้านใด แต่อย่างไรก็ตามฉันว่ามันก็มีพื้นฐานอย่าง
หนึ่งที่เหมือนกันในทั้งสองคดี”

“พื้นฐานลักษณะใด” ลูกอเอยถามกลับมาพร้อมรอย
ยิ้มบางๆ ที่มุ่นปากตามแบบฉบับเฉพาะตัว

“ก็ลายมือที่เขียนได้ไม่ซัดเจน ไม่ประณีตบรรจง จนไม่
สามารถอ่านความให้เด็ดขาดลงไปได้ว่าเป็นพยัญชนะอักษร
ตัวใด”

8 จัตวาลักษณ์

“ก็จริงอยู่” ลูกพยากรณ์น้ำเนินฯ ช้าๆ แล้วกล่าวต่อ “แต่ฉันว่าปริศนาในคราวนี้ตัดสินได้ไม่ยากเลย ซึ่งแตกต่างจากในคราวแรกมากนัก”

“อย่างนั้นรึ” ข้าพเจ้าเป็นฝ่ายที่ลูกนี้จากโต๊ะบ้าง “ถ้าเข่นนั้นแกะจะระบุลงไปปัดเงินได้เลยใช่ไหม ว่าข้อความที่ถูกต้องบนกระดาษแผ่นนี้คือข้อความใด”

“ถูกต้องแล้ว” ลูกกล่าวตอบพร้อมด้วยรอยยิม น้อยๆ เช่นเดิม

“ถ้าเข่นนั้นแกก็ว่ามา” ข้าพเจ้าพูดพลากรยับตัวลง นั่งบนมุมโต๊ะทำงานของตนเอง สายตาจ้องเขม็งไปยังเพื่อนรักที่นั่งทำท่าสถาปัตยอยู่ที่โต๊ะของตน

“ฉันขออภัยนั้นว่ามันอ่านได้ความว่า ตก 85 อย่างแย่ๆ อน”

“อะไรที่ทำให้แกมั่นคอมั่นใจมากมายขนาดนั้น”

“ประการแรก” ลูกเริ่มต้นขยายความ “กระดาษประเภทนี้เป็นกระดาษเนื้อหယับ ราคาถูก แสดงถึงฐานะของผู้ที่เขียนนั่นว่าไม่จัดอยู่ในหมู่ผู้ที่มีสกุลสักเท่าใดนัก”

“แกอาจจะผิดก็ได้นะ เพื่อนรัก” ข้าพเจ้ารีบแย้งออกไป สองเท่าเริ่มพาตัวของข้าพเจ้าเดินวนไปรอบๆ ห้องทำงานที่มีเราเพียงสองคนนั่งทำงานประจำอยู่ “ที่ฉันกำลังคิดก็คือชายหนุ่มนั้นมีสกุลสักคนเกิดตกยาก แม้แต่กระดาษที่จะใช้เขียนสื่อความกังวลทางของดีๆ ใช้ไม่ได้”

“แกมั่นใจว่าเป็นชายหนุ่มอย่างนั้นรึ” ลูกถามสวน

ข้าพเจ้ากลับมา

“ถูกต้อง ฉันมองไม่เห็นทางที่ลายมือเซ็นนี้จะเป็นของ สุภาพสตรีไปได้”

“ฉันจะลองเห็นด้วยกับแกในข้อนั้นก่อน สมัย ว่า呢ี ต้องเป็นลายมือของชายหนุ่ม แต่นั้นกลับเป็นการสนับสนุน เหตุผลข้อต่อไปของฉันให้มีน้ำหนักมากยิ่งขึ้นอีกด้วยซ้ำๆไป”

“เหตุผลอะไร” ข้าพเจ้าหงุดเดิน มองไปที่สหายรักware หนึ่ง ก่อนที่จะหันไปจ้องมองนายตำรวจหนุ่มหน้าอ่อนที่ยืนจ้อง ดูการสนทนาระหว่างเราทั้งสองอย่างเงียบเชียบ แต่แฝงเอาไว้ ด้วยความรู้สึกงงงัน

“ถ้าหากว่าตัวหนังสือเหล่านี้เป็นภาษาอังกฤษ แล้ว ผู้ที่เขียนเป็นสุภาพสตรี สุภาพสตรีที่ไม่โอกาสสำคัญหนังสือ จนสามารถเขียนภาษาอังกฤษได้ ความมีลายมือที่ดงามมาก จนสามารถอ่านได้ใจความชัดเจนไม่กำกวມ” ล้ออธิบาย

“จริงของแกในกรณีที่เป็นสุภาพสตรี” ข้าพเจ้า ตอบโต้กลับไป โดยที่สายตายังไม่ละไปจากอาการดุกระเบื้องหน้า “แต่ถ้าเป็นสุภาพบุรุษ การที่จะเขียนหนังสือด้วยลายมือที่ไม่ ชัดเจนนั้น ไม่ว่าจะเป็นตัวหนังสือไทยหรืออังกฤษ เป็นเรื่องที่ เป็นไปได้ไม่ยากเลย”

“สุภาพบุรุษสูงสุดที่ตกล่าสักคน ต่อให้ต้องใช้กระดาษ ราคาถูกเขียนสื่อความ แต่ลายมือนั้นก็ไม่มีความจำเป็นแต่ อย่างไรเลยที่จะต้องพลองยกติดกำลงไปด้วย ดังนั้นฉันจึงสรุป เอกจากกราฟฟิกมืออนี้ยังห่างไกลจากการฝึกบริอที่ดีพอว่าจะ

10 จัตวาลักษณ์

ต้องถูกเขียนโดยบุคคลที่มีการศึกษาไม่สูงมากนัก และการที่ มีการศึกษาไม่สูงมากนัก ย่อมหมายความว่ามันจะต้องเป็น ตัวอักษรภาษาไทย “ไม่ใช่ภาษาอังกฤษ”

ข้าพเจ้าถึงกับอับจนข้อโต้แย้งต่อคำอธิบายความนี้ ของลօօไปปชช.ขณะ ครั้นตั้งสติได้ก็เห็นว่าเรื่องไปยังนายตำรวจ หนุ่มผู้มาเยือนที่อยู่เบื้องหน้านั้นแทน

“นี่แหละ ไอันน่อง” ข้าพเจ้ากล่าวออกไปอย่างวางแผนๆ และเห็นบุรุษหนุ่มตรวจหน้าของข้าพเจ้าสะดุกขึ้นมาอย่างตื่นตกใจ “ตอนนี้เพื่อนของฉันก็บรรลุข้อเท็จจริงแล้วว่าผู้คนที่จะเขียนภาษาอังกฤษเป็นนั้น ต้องผ่านการเรียนการฝึกฝนมาอย่างดี และการเรียนการฝึกฝนที่ดีนั้นหมายถึงลายมือที่เขียนก็ต้อง และเห็นว่าชัดเจน สวยงาม และได้ความเด็ดขาด ซึ่งໃใช่เม้าเดีย กับกรณีที่มีลายมืออ่านได้ยากลำบาก และคนที่มีลายมือที่ไม่งามก็คงเป็นคนจำพวกที่ไม่ได้รับการเรียนมาอย่างดี ซึ่งคนจำพวกนั้นก็คงจะไม่สามารถเขียนภาษาอังกฤษได้อย่างแน่นอน ดังนั้นมันจึงเหลือความเป็นไปได้อยู่เพียงประการเดียว ก็คือ ข้อความที่ปรากฏอยู่ในหลักฐานกระดาษแผ่นนี้ต้องอ่านได้ ความว่า ตกล 85 อย่างแน่นอน จะเป็นอย่างอื่นไปนั้นคงไม่ได้”

“กระผมก็เห็นจริงเช่นนั้นขอรับ” นายตำรวจหนุ่มผู้นั้นตอบกลับมา

“เอกสาร เมื่อคุณเห็นจริงตามที่พากเรานำเสนอไปแล้ว” ข้าพเจ้ากล่าวต่อพร้อมกับหมนตัวเดินกลับมานั่งลงในโต๊ะ ทำงานตามเดิม “ธุระระหว่างพากเรา ก็คงจะจบลงแล้ว ณ

บัดนี้”

“มิได้ขอรับ” นายต່າງຈານນຸ່ມຮັບຮ້ອງບອກ “ເວັງທີ່ວ່າ
ຂ້ອຄວາມນັ້ນອ່ານໄດ້ວ່າອ່າຍ່າງໄວ ພວກເຮົາພອຈະເດັກນອກຕັ້ງແຕ່
ແຮກແລ້ວຂອງຮັບ ປໍ່ມາທີ່ນຳກະປົມມາຮັບກວານຄຸນທັ້ງສອງຄື່ນທີ່ນີ້
ແທ້ຈິງແລ້ວເປັນເອີກປ່ານຫົ່ງຂອງຮັບ”

“อໝ...” ຂ້າພະເຈົ້າຮ້ອງຕອບກັບໄປໂຍ່ງຮູ້ສຶກໜ້າເສີຍເລັກ
ນ້ອຍ “ถ້າເຊັ່ນນັ້ນຄວາມຈິງຄຸນກົ່າຈະບອກເຮົາສອງຄົນຕັ້ງແຕ່
ແຮກ ໄມ່ຄວບປຸລ່ອຍໃຫ້ພວກເຮົາເປັນພັ້ງພັ້ນສອງໄປກັບກາຣີ
ຄວາມປົກການນີ້ໄດ້ຢ່າງປະໂຍ່ງ”

“ອັນທີ່ຈິງພວກເຮົາກີ່ໄມ່ມີໂຄຣແນໃຈຫວາງຂອງຮັບວ່າມັນຈະ
ອ່ານວ່າ ຕກ85 ຈິງໆ ເພີ່ງແຕ່ສັງສຍກັນໄປ ກະປົມກີ່ເພີ່ງມາ
ມັນໃຈເຂາເມື່ອຄູ່ທີ່ໄດ້ຝັງຈາກປາກຂອງຄຸນລອອ ຮວມຄື່ນຂີ້ວ່ານີ້
ຕ້ອງເປັນລາຍນີ້ຂອງຜູ້ໝາຍທີ່ໄຮສຸກລົກຄນໜຶ່ງກີ່ເພີ່ງນາໄດ້ຮັບຮູ້ເປັນ
ຄວາມຮູ້ໃໝ່ເມື່ອສັກຄູ່ນີ້ດ້ວຍເຊັ່ນກັນ”

“ເປັນຕໍ່າຈົ້າໃໝ່ໃໝ່” ລອອສິງຄານຂຶ້ນມາພວ້ອມກັບ
ລດໜັ້ງສື່ອໃນມືອລົງ

“ຂອງຮັບ ຍັງຮັບຮາຈກາຣມາໄນ້ຄື່ງປີ” นายຕ່າງຈານນຸ່ມ
ຫັນຫັນໄປຕອບລອອ

“ມີຂໍອເສີຍງເວີ່ງນາມວ່າອະໄຮກັນ ດູ້ເໝີອນຈະຍັ້ງໄມ່ໄດ້
ແນະນຳຕັກນັ້ນແລຍ” ລອອເຂົ້າຄາມຕ່ອພລາງວາງໜັ້ງສື່ອລົງບນໂຕິ້ະ
“ກະປົມ ຮ້ອຍຕໍ່າຈົ້າຕົບຮຽຈງ ເຂົ້າພັນຄູ້ຂອງຮັບ ສັງກັດ
ອູ່ທີ່ສົມພັນຮວງຄົງ”

“ນີ້ເປັນຄົດີແຮກກະມັງ”

12 จัต瓦ลักษณ์

“ถ้าหมายถึงความคุมดูแลเองทั้งหมด ก็เป็นคดีที่สอง
ขอรับ”

“ดี แล้วกระดาษแผ่นนี้เป็นหลักฐานชิ้นเดียวที่พบอยู่
ในที่เกิดเหตุ”

“ขอรับ”

“คงตกลอยู่ใกล้ๆ ตัวศพ” ข้าพเจ้าตามแทรกออกไป
“มิได้ขอรับ” นายตำรวจนุ่มนบรرج รีบหันมาตอบ
ปฏิเสธกับข้าพเจ้าในทันที “ไม่มีศพขอรับ แต่เป็นคดีคืนหาย
ทราบกระดาษแผ่นนี้ตกอยู่ในห้องนอนลูกสาวของเศรษฐี
บุญทรงที่หายตัวไป”

“เศรษฐีบุญทรงคนที่รับซื้อข้าวอยู่ถาวรอกร่องสีใช่
หรือไม่” ข้าพเจ้าซักต่อด้วยความอยากรู้ว่าคนแปลกใจ

“ขอรับ” นายตำรวจนุ่มนตอบ “ลูกสาวคนโตช่อง
ท่านเศรษฐีที่ซื้อว่ากิมท้อหายตัวไปจากห้องนอน ตอนที่
พวกร้าวเข้าไปตรวจสอบที่เกิดเหตุก็ไม่พบสิ่งใดผิดปกติ
นอกจากระดาษแผ่นนี้เพียงแผ่นเดียว”

“ลูกสาวคนโตช่องที่ซื้อกิมท้อ” ข้าพเจ้าอุทานลั้น “มีอะไร
เข้าใจผิดกันหรือเปล่า”

“ไม่ผิดขอรับ” นายตำรวจนบรرجพยักหน้าตอบอย่าง
หนักแน่น “ท่านเศรษฐีบุญทรงเป็นผู้ที่ยืนยันด้วยตนเองเอง”

“แต่ฉันจำได้ร่างๆ ว่าลูกสาวคนโตช่องเศรษฐีบุญทรง
ที่ซื้อกิมท้อผู้นี้ เป็นผู้หญิงที่มีขนาดร่างกายที่ใหญ่โตมาก”

“ขอรับ จัดว่าเป็นคนที่อ้วนเอามากๆ เท่าที่จะประเมิน

สอบถามมาจากคนที่เคยรับใช้” นายตำรวจหนุ่มช่วยขยายความคำพูดของข้าพเจ้า

“มีความสังเกตและละเอียดรอบคอบดี” ลูกอเมี่ยปาก ชมนายร้อยตำรวจหนุ่ม “แต่การที่สาวกิมห้อผู้นี้เป็นผู้หญิงที่อ้วนหัวนมาก มันมีความสำคัญอย่างไรกัน”

“อ้าว...แล้วกัน ลูกอเมี่ยนของฉัน” ข้าพเจ้าร้องอุทาน “นี่แกดูไม่ออกรึเปล่าเรื่องนี้ไม่มีทางเป็นคดีคุณหายไปได้ กันนายตำรวจหนุ่มน้ำอ่อนผู้นี้ไม่ใช่หรือที่เพิงแจ้งแก่เราว่า สถานที่เกิดเหตุนั้นเรียบร้อยดี ยกเว้นแต่กระดาษแผ่นนี้แผ่นเดียวเท่านั้นที่เป็นสิ่งแผลบ/molom”

“ข้อนั้นจันเข้าใจ สมัย ว่าแกกำลังพูดถึงการลักพาตัว คนตัวใหญ่ขนาดนั้น โดยไม่มีร่องรอยผิดปกติเกิดขึ้นเลยยอม เป็นไปไม่ได้ และฉันก็เชื่อว่าทางเจ้าน้ำที่ตำรวจนอกคนที่เข้าไปเกี่ยวข้องในคดีนี้ล้วนคงใจเชื่อเช่นนั้นกันอยู่แล้ว” ลูกอุบกับกลับมา

“ยกเว้นแต่จะตั้งใจหนีหายไปเอง” ข้าพเจ้าบรรลุถึงข้อสรุป

“หรือไม่ก็ถูกฆ่ามีดด้วยอาวุธให้ติดตามไป” ลูกอุบบรรลุถึงข้อสรุปของตนเองบ้าง

“เอาละ” ข้าพเจ้ากล่าวพลาวยกมือเหมือนยอมแพ้ แล้วหันหน้าไปทางนายร้อยตำรวจหนุ่มอีกครั้ง “การที่คุณบรรจงมาอยู่ที่นี่ย่อมหมายถึงมันเป็นคดีที่มีการลักพา ไม่ใช่การตั้งใจหนีหายไปเอง ซึ่งฉันพอจะเดาออกได้ว่าตำรวจน

14 จัตวาลักษณ์

อาณัติของคุณได้ทำการสำรวจสถานที่เกิดเหตุจนหมดจด เรียนร้อย และไม่พบสิ่งใดที่ผิดปกติจริงๆ แม้แต่เสื่อผ้าหรือเครื่องประดับของสาวกินท้อผู้นี้ก็ไม่ได้สูญหายไปพร้อมกับผู้ที่เป็นเจ้าของแม้แต่นิ้นเดียว”

“เป็นอย่างนั้นจริงขอรับ” ร้อยตำรวจตรีบรรจงตอบรับ “ดังนั้นเมื่อพิจารณาจากหลักฐานและสภาพแวดล้อมทั้งหมด” ข้าพเจ้ากล่าวต่อ “คนรายอย่างน้อยหนึ่งคนได้เออบเข้าบ้านของเศรษฐีบุญทรงเจ็บคับให้สาวกินท้อติดตามออกไปและพลาดทำกระดาษแผ่นนี้ตกเอาไว้”

“ทั้งๆ ที่เป็นเวลากลางวันแสงแก่ๆ” นายตำรวจหนุ่มช่วยต่อประโยคให้ข้าพเจ้า

“กลางวันแสงแก่ๆ” ข้าพเจ้าอุทานด้วยความแปลกใจ “เป็นไปได้อย่างไรกันที่จะเกิดเหตุการณ์เช่นนี้ในเวลากลางวันแสงแก่ๆ โดยที่ไม่มีผู้ใดรู้เห็น โดยที่สาวกินท้อไม่ร้องขอความช่วยเหลือ”

“มันถึงได้เป็นคดีอย่างไรเล่า สมัย” ลออกล่าวแทรก ออกมากพร้อมกับรอยยิ้มที่มุ่งปากอึกครั้ง

“ขอรับ มันจึงเป็นคดีที่ทำให้พวกเรางุงงงไปตามๆ กัน” นายตำรวจบรรจงกล่าวขึ้นปั่ง

“นี่แน่นะ นายร้อยหนุ่ม” ลออกเอ่ยขึ้น “ห้องที่เกิดเหตุที่ว่านี้ อยู่บนชั้นสองหรือชั้นล่างของตัวบ้าน”

“ชั้นสองขอรับ” นายร้อยบรรจงตอบ “เป็นห้องนอนของสาวกินท้อเอง โดยที่ชั้นล่างมีคิคงานและคนรับใช้เดินกัน

“ไปมาขวักไข่” เพราะเศรษฐีบุญทรงใช้เป็นสถานที่รับซื้อข้าว”

“สถานที่รับซื้อข้าวส่วนใหญ่ จันเดาว่าต้องมีส่วนได้ส่วนหนึ่งของตัวบ้านที่ติดน้ำ” ลือซักต่อ

“หลังบ้านขอรับ มีท่านนำให้นำข้าวเปลือก ข้าวสารขึ้นมาได้ ส่วนหน้าบ้านก็มีถนนเล็กๆ พอด้วยรถเจ๊กไกสวนกันได้สะดวก อีกสองด้านที่เหลือก็เป็นกำแพงติดกับบ้านของคนอื่น มียุ่งชงขนาดย่อมอยู่ในบ้าน แต่ตรวจสอบแล้วไม่พบสิ่งที่ผิดปกติ”

“สอบถามเพื่อนบ้านข้างเคียงแล้ว แต่ก็ไม่ได้อะไรเพิ่มเติม”

“ขอรับ”

“มีครได้เห็นกระดาษแผ่นนี้แล้วบ้าง”

“นอกจากตำราจและตัวเศรษฐีบุญทรงแล้ว ก็ไม่มีผู้ใดขอรับ”

“คนรับใช้ในเรือนล่ะ” ลือซัก

“แม่ครัวอีกคนที่เป็นคนเก็บกระดาษแผ่นนี้ได้จากในห้องของสาวกิมท้อ แล้วนำไปมอบให้กับเศรษฐีบุญทรง แต่แม่ครัวคนนี้ไม่รู้หนังสือขอรับ”

“แม่ครัวเข้าไปทำอะไรในห้องของกิมท้อ”

“นำขนมหวานไปให้ตามปกติขอรับ สาวกิมท้อชอบทานขนมหวานหรือของว่างในห้องนอน”

“แม่ครัวคนนี้บอกหรือเปล่าว่าเก็บกระดาษได้จากจุดใด”

16 จัตวาลักษณ์

“เห็นว่าตอกอยู่ที่พื้นใกล้หน้าต่าง”

“หน้าต่างเปิดอยู่” ลօօคາດเดา

“ขอรับ” นายตำรวจหนุ่มพยักหน้ารับคำ

“เรื่องมันเอกสาริกไปขนาดไหนกัน ก่อนที่จะมาถึงมีอ
ของคุณ”

“ก็พอสมควร” นายร้อยบวรเจดอบ “เห็นว่าดันหา
กันไปทั่วจนมันใจว่าหายตัวไปแล้ว จึงค่อยมาแจ้งความ”

“เป็นวิสัยปกติที่พึงปฏิบัติ” ข้าพเจ้ากล่าวแทรกออกไป

“ฉันก็เชื่อเข่นนั้น” ลօօพูด “และฉันก็เชื่อด้วยว่า
ข้อความบนแผ่นกระดาษก็คงถูกหลอกกันออกไปทั่วหมู่เหล่า
เข่นกัน ทั้งถูก ทั้งผิด”

“เป็นไปได้ขอรับ” ตำรวจนุ่มยอมรับ “กรณีไม่ได้
สอบถามความเรื่องนี้ลงไปชัดนัก เพราะในคราวแรกก็ยังไม่
แน่ใจด้วยซ้ำไปว่าข้อความนี้จะอ่านว่าอย่างไรดี แต่ก็เดาในทาง
ตกๆ อยู่ก่อนแล้ว”

“อย่างไรก็ตาม” ลօօพูดต่อ “ก็ยังหาผู้ใดที่กล้าจะตี
ความหมายของข้อความนี้ลงไปให้ชัดแจ้งไม่ได้เลย”

“เป็นอย่างนั้นขอรับ”

“ผู้บังคับบัญชาของคุณจึงแนะนำให้คุณมาหาพวกเรา
พร้อมด้วยกระดาษแผ่นนี้ โดยหวังว่าพวกเราอาจจะพอให้
คำแนะนำที่มีประโยชน์อะไรได้บ้าง เป็นอย่างนั้นใช่ไหม”
ข้าพเจ้าเป็นฝ่ายถามแทรกออกไปในคราวนี้

“ขอรับ” นายตำรวจนุ่มตอบ “ท่านคิดว่าคุณทั้งสอง

อาจจะช่วยไขปริศนาของข้อความที่ปรากฏอยู่บนกระดาษแผ่นนี้ได้ว่ามันจะสื่อไปถึงสิ่งใด ซึ่งถ้าเป็นเช่นนั้นเราก็อาจจะได้เบาะแสการหายตัวไปของสาวกมหัตโทษี"

"เอกสารอยู่" ข้าพเจ้ารำพึง "จะให้พวกเรารับอกในตอนนี้ไปเลยว่า ตก 85 หมายถึงสิ่งใดนั้นก็คงจะวิเศษเกินคนแก่เห็นด้วยกับฉันไหม ลือ"

"ก็เห็นเหมือนกันกับแก" ลือตอบกลับมา "แต่พวกเราทั้งสองคนก็รับปากในเวลานี้ได้ว่าจะรับเขารึเปล่าไม่ได้ต้องให้หนังก็ได้คำตอบเมื่อใดก็จะรับติดต่อกลับไป"

"ดีขอรับ" เป็นครั้งแรกที่ข้าพเจ้ามองเห็นนายร้อยตัวใจหนุ่มผู้นี้ยิ่มออกมาก

"ว่าแต่ฉันขอามอึกสักอย่างเป็นคำรามสุดท้ายเถอะ ก่อนที่คุณบรรจงจะไป" ลือเอ่ยขึ้น "ว่าคุณผลอะไรบ้างกระดาษแผ่นนี้ใส่กระเป้ามาจริง ๆ ละหรือ"

"เอ้อ..." นายร้อยตัวใจหนุ่มมีสีหน้าเจื่อนลงไปนิด ๆ สายตามองต่ำก่อนที่จะตอบออกมายิ่งไม่สู้เต็มเสียง "จริงขอรับ กระผมจะจดจำความผิดพลาดนี้เอาไว้เป็นบทเรียน"

"ดีแล้วที่คุณรับปากว่าจะจำ" ลือพูดต่อ "เอกสารนี้คุณก็กลับไปได้แล้ว เพราะงานสำคัญที่แท้จริงของเราทั้งสองคุณเหมือนจะมายืนรออยู่ที่ธรณีประดุณนแล้ว"

ข้าพเจ้าเหลือบมองไปที่ประตูตามคำพูดประโยคสุดท้ายของลือ ก็เหลือบมองคลิปไฟศาลาอยู่ในจ้องมองตอบเข้า

18 จัต瓦ลักษณ์

มาด้วยสีหน้าที่บอกบุญไม่รับ ข้าพเจ้ารีบยกมือขึ้นไว้เป็นการต้อนรับด้วยท่าทางที่นอบน้อม แต่ความเครียดที่แผ่กัดดัน ตอบกลับเข้ามานั้นทั้งหนักอึ้งและเย็นเฉียบ จนทำให้เรียวหนวดบนริมฝีปากของข้าพเจ้าถึงกับลุกชัน ส่วนลօอสหายรักที่ข้าพเจ้าชอบทำเลื่องมองทางทางด้านหลังแล้ว ก็กำลังยกมือขึ้นไว้ต้อนรับหลวงมงคลศิลป์ไพศาลด้วยรอยยิ่มเล็กๆ ที่มุมปาก ท่าทางดูสบายๆ คล้ายกับที่เคยเป็นมาตรฐานปกติอยู่ เช่นกัน หากแต่เวลาที่ฉายออกแบบจากดวงตาคู่เล็กของเขานั้น ต่างหากที่กลับสะท้อนความซิงซั่วของมาให้เห็นได้อย่างชัดเจน ซึ่งเมื่อข้าพเจ้าหวนคิดถึงครั้งสุดท้ายที่ข้าพเจ้าได้มองเห็นเวลา เช่นนี้ ในตอนที่เพื่อนรักของข้าพเจ้าจ้องมองดูหมおすงบลูกกุม ตัวอยู่ตรงหน้า ภายหลังจากการต่อสู้อันหนักหน่วงในคราวนั้นแล้ว ข้าพเจ้าก็มั่นใจได้ว่าไม่เคยมีอีกเลยแม้สักครั้งเดียวที่ ข้าพเจ้าจะได้แลเห็น จบจนกระทั้งบัดนี้

1

เนื่องจากตัวของข้าพเจ้ากับลอนน์ทำงานเป็น
ตำรวจสังกัดหน่วยสืบราชการลักษณ์ เป็นตำรวจน้ำที่ไม่แต่งเครื่องแบบ
ในเวลาทำงาน ซึ่งน้อยคนนักจะรู้ว่ามีหน่วยงานนี้อยู่ หน่วย
งานของพากเรามีหน้าที่โดยตรงที่จะต้องรับผิดชอบต่อคดี
ความที่เกิดขึ้นกับบรรดาผู้มีผลกระทบทั้งหลายด้วยความละเอียด
อ่อน รวมไปถึงผู้ที่มีเชือเดียงและชาวต่างชาติที่เข้ามาประกอบ
อาชีพในบ้านเมืองของเรา เพราะบรรดาคนเหล่านี้สมควรที่
จะได้รับการสืบสวนและสอบสวนโดยลับๆ ไม่ให้เป็นที่ເອົາ
ເກີບແກ່ງສົມຄມ ด้วยเกรงจะมีปัญหาเรื่องเชือเดียง ເກີຍຕິຍຍ
ຈນถື້ນຄວາມສັມພັນຮະຫວ່າງປະເທດເຂົ້າມາເກີຍວ່າຂອງ ດ້ວຍ
ເຫດຊັດນີ້ກາງປາກວູຕ້າງໆຂອງລວມມົງຄລືລົບໄພສາລໃນທີ່ກຳນົດ
ຂອງข้าพเจ้าໃນເຫັນຕຸ້ງທີ່ສົດໃສຂອງວັນໃນຕົ້ນເດືອນສີບເອັດ ຈຶ່ງເປັນ
ເຮືອທີ່ຄາດເດາໄດ້ໃນທັນທີ່ຈະຕ້ອງເກີດເຫດທີ່ໄມ້ເດືອນສີບ
ກັບວຽກຕະຫຼາດຂອງທ່ານຍ່າງແນ່ນອນ

ແຕ່ເນື່ອຂ້າພເຈົ້າຫວັນດີດຶງຂ່າວທີ່ໄດ້ອ່ານຈາກສຍາມ
ເປີເປີອົບບັບເນື້ອເຫຼຳ ດຶງກຽນທີ່ມີຄນແຈ້ງຄວາມວ່າຖຸກບຸຕຽຍ
ຂອງລວມມົງຄລືທຳຮ້າຍຮ່າງກາຍຈົນບາດເຈັບຕ້ອງໄປ່ນອນຮັກໜາ

20 จัตวาลักษณ์

ตัวที่โรงหมอ ก็ทำให้เข้าใจได้ไม่ยากว่าคุณหลวงท่านนี้มาเยือนเราทั้งสองด้วยสาเหตุใด

“เชิญท่านนั่งลงก่อนเดี๋ยวรอรับ” ข้าพเจ้ากล่าวเชิญ พลางกระไว้กระดายเก้าอี้ที่ตั้งอยู่ตรงหน้าโต๊ะทำงานของ ข้าพเจ้ามาราบลง

หลวงมงคลศิลป์ไพศาลขับร่างกายอันสูงใหญ่เดิน ตรงมา yang เก้าอี้ที่ข้าพเจ้ายกมาเชื่อเชิญอย่างช้าๆ ด้วยฝีเท้าที่ มั่นคง เสียงสันรองเท้าตอบกับพื้นไม้ขัดเงาเป็นจังหวะอย่างคน ที่มีความสุข และเชื่อมั่นในตนของอย่างสูง สองขาล่นงิ้งใน ขณะที่สองมือไกวข้างลำตัวเบาๆ สิ่งที่ทำเกรียมขับให้สีขาว ของเสื้อราชปะแตนดูเด่นเป็นราศี หากแต่ความหมองคล้ำที่ ปรากฏอยู่บนใบหน้านั้นกลับทำให้ความโกร่งอ่าผ่าเผยที่พึงมี อยู่นั้นดูอ่อนด้อยลงไป หลวงมงคลขับหางกระเบนขึ้นแล็ก น้อย ดันชลุ่ยเลาให้ญี่ที่เห็นบอยู่ตรงบันเอวให้ขับเยื่องไป ทางด้านหลังก่อนที่จะหย่อนตัวลงนั่ง

“กระผมมีน้ำมามะตูมอบเทียนหอมชื่นใจอยู่” ข้าพเจ้าพูด “จะยกมารับรองคุณหลวงเดียวนี้”

“ให้ฉันไปนำมาก็แล้วกัน” เสียงของลูกอุดงขึ้นมาจาก ทางด้านหลัง

“ไม่ต้องลำบากหรอก” หลวงมงคลกล่าวขึ้นด้วยเสียง ที่ร้าบเรียบ พลางยกมือขึ้นโบก “แค่ถูร่าที่ฉันนำมารับกวน พากคุณทั้งสองก็มากพอแล้ว”

“ถูร่าอะไรหรือขอรับ” ข้าพเจ้าพูดพลางขับเท้าถอย

หลังไปปืนเดียงกับลูกอหทัยคงจ้องมองอาคารเบื้องหน้าด้วยท่าทีที่เย็นชาอยู่เช่นเดิม

“ธุระของฉันก็คือ...” หลวงมงคลเริ่มต้นพูด สายตา瓜蟆มาสະດຸດຫຼຸດອູ້ທີ່ລອກອ່ານທີ່ຈະກລ່າວຕ່ອ “ວ່າແຕ່ຈັນນີ້ອະໄພຶດປັກຕິໄປໜ້ອງ ອຸນຄົນນີ້ສິ່ງໄດ້ຈຳອົງມອງຈັນໄມ່ວ່າງຕາແບບນີ້”

ข้าพเจ้าສະດຸງ ແລ້ວບຕາໄປມອງເພື່ອນຮັກ ແລ້ວເຫັນໃບໜ້າທີ່ຄົມຄາຍເກີ່ຍງເກລາໃບໜ້ານັ້ນເປີດຮອຍຍື່ນນ້ອຍໆອອກມາທີ່ນຸ່ມປາກທັ້ງສອງ ກ່ອນທີ່ຈະຕາມມາດ້ວຍເສີຍພຸດ

“หากມີໄດ້” ລອກລ່າວຕອບ “ໄມ່ມີສິ່ງຜົດປັກຕິອັນໄດ້ໃນຕົວຂອງອຸນຄົນหลวงເລຍແມ້ແຕ່ນ້ອຍ ທີ່ຕັກຮະພມຈຳອົງມອງນັ້ນກີ່ອ ຄຳນາຈແລະບາຣມີອັນຍິ່ງໃໝ່ທີ່ແຜ່ອອກມາຈາກຕົວຂອງອຸນຄົນหลวงຕ່າງໜາກ”

หลวงมงคลປີໄພສາລົງເຈີຍບອູ້ຄຽວໜຶ່ງຍ່ອງຕົກຕົກ ຕຽບຕອງ ກ່ອນທີ່ຈະພັກໜ້າຫຼາ້າ ແລ້ວກລ່າວວ່າ “หากຈັນມີຄຳນາຈແລະບາຣມີເຊັນນັ້ນຈົງກົດດີ ນັກກົດໜ່ວຍໃຫ້ປ່ານຫາຂອງຈັນໃນຄຽວນີ້ຄລາຍລົງໄປໄດ້ໄດຍ່າຍ ແຕ່ຍ່າງໄກກຕາມຕົວຈັນນັ້ນກີ່ໄມ່ຄ່ອຍຂອບໃຫ້ຄຽມາຈຳອົງມອງຕຽງໆ ແບບນີ້”

“ຕ້ອງຂອງກັບດ້ວຍ” ລອພຸດແລ້ວກົ່ມໜ້າລັດສາຍຕາລັງມອງຕໍ່າ

“ຈັນໃຫ້ກັບ” หลวงมงคลລ່າວ “ຄ້າຍ່າງນັ້ນຈັນກີ່ຂອງເວີ່ມເວື່ອງຂອງຈັນເສີຍເລຍ ຈັນເຂົ້າໃຈວ່າພວກຄຸນຄົງຈະຮູ້ເວື່ອງຂອງລູກໜ້າຍຄົນເດີຍວ່າຂອງຈັນນຳບ້າງແລ້ວ ທີ່ຖູກແຈ້ງຄວາມຈັບກຸນວ່າໄປທຳຮ້າຍຮ່າງກາຍຜູ້ອື່ນເຂົ້າ”

22 จัตวาลักษณ์

“ก็พอทราบความอยู่” ข้าพเจ้าตอบ “แต่เท่าที่กระผมทราบมา เห็นว่าถูกผลตระเงนໄล่จับตัวได้ในขณะที่กำลังหลบหนี”

“ฉันไม่ได้หมายถึงการหลบหนี” หลวงมงคลพุดพลา ขมวดคิ้ว ทางเสียงฟังดูเหมือนมีความหุ่ดหึงดแห่งอยู่ “มัน เป็นการวิวัฒ เป็นการต่อสู้ป้องกันตัว ไม่ใช่การทำร้ายร่างกาย นั่นคือสิ่งที่ฉันอยากรู้ให้พากคุณทั้งสองเข้าใจ”

“กระผมเข้าใจว่าตำราเจ้าของคดีคงจะสืบเอกความจริงมาได้ตามนั้น”

“ไม่มีตำราเจ้าของคดีที่ไหนอีกแล้ว นอกจากพากคุณ” หลวงมงคลบอก “ฉันแจ้งให้ตำราท้องที่โอนคดีนี้มา สู่พากคุณแล้ว”

“อ้อ...” ข้าพเจ้าอุทาน “คุณหลวงหมายถึงคดีได้ถูกแจ้งโอนมายังหน่วยงานที่พากกระผมสังกัดอยู่กระมัง”

“ไม่ใช่ แต่ฉันหมายถึงจำเพาะลงไปที่ตัวคุณสมัยเลย”

“ความจริงหน่วยงานของเราก็มีเจ้าหน้าที่อยู่หลายคนแล้วเหตุใดคุณหลวงจึงจำเพาะเฉพาะเจาะจงมาที่พากกระผม”

“คุณสมัยก็น่าจะรู้ว่าฉันมีความสนใจพิเศษเชื่อกับบิดาของคุณอยู่พอสมควร”

ข้าพเจ้าผงะ “กระผมพอเข้าใจแล้ว” ข้าพเจ้าตอบ พร้อมกับมองศรีษะ “แต่การทاكดีความให้ตรงตามหน้าที่แล จราญาบรรณของผู้ที่เป็นตำราจนนั้นถือว่าเป็นสิ่งสำคัญสุด ดังนั้นการที่คุณหลวงเป็นบิดาของจำเลยในคดีนี้ และมีความ

รู้จักมักคุ้นเป็นอย่างดีกับคุณพ่อของกระผม ก็ไม่น่าจะมีผล
อย่างไรในทางคดีเลย”

“ฉันก็หวังอยู่ว่าอย่างนี้อยู่คุณสมัยก็คงคิดถึงบิดาของ
คุณสมัย ในคราวที่ยังรับราชการอยู่กับบิดาของฉันอยู่” หลวง
มงคลตอบกลับมา

“อ้อ...” ข้าพเจ้ารู้สึกใบหน้าร้อนผ่าเพราะถูกโลหิต
สูบฉีด “กระผมไม่เคยลืมว่าบิดาของคุณหลวงเคยเป็น
ผู้บังคับบัญชาของคุณพ่อของกระผมมาก่อน ทั้งยังเคยมี
บุญคุณ ยังมี...”

“ฉันไม่ได้มาเลิกบุญคุณอะไร” หลวงมงคลศิลป์
ไฟศาลรีบโนกมือขึ้นชัดจังหวะ “ฉันเพียงแค่อยากให้คุณ
สมัยเข้าใจว่าคุณพ่อของฉันนั้นเคยเป็นดูบิดาของคุณสมัยรา
กับบุตรคนหนึ่ง และในคราวนี้ถูกขายของฉันกำลังมีเคราะห์
ฉันก็หวังเพียงว่าคุณสมัยจะช่วยปัดเป่าเคราะห์โศกนี้ให้พ้น
จากตัวฉันไปได้”

“ถ้าอย่างนั้นกระผมก็จะพยายามทำหน้าที่เต็มความ
สามารถ โดยที่จะไม่ลืมเลือนความสำคัญในเรื่องนี้ไปพร้อมๆ
กัน”

“คุณสมัยพยายามจะบอกอะไรกับฉัน” ความหุดหิด
ในน้ำเสียงชัดเจนมากขึ้นกว่าเดิม

“ที่กระผมพยายามจะบอกก็คือ” ข้าพเจ้าตอบ “หาก
บุตรชายคนเดียวของคุณหลวงต่อสู้ป้องกันตัว และเลือกที่จะ
วิ่งหนีจนกระทั้งถูกผลตระเวนจับกุมด้วยความเข้าใจผิดจริง

24 จัตวาลักษณ์

กระผมก็มั่นใจว่าผลการสืบสวนของพວกเราทั้งสองก็จะต้องออกมายืนยันอย่างไม่ต้องสงสัย”

“นี่คุณ...” หลวงมองคล푸ดอย่างคนข่มอารมณ์ ใบหน้าที่สำคัญนั้นเริ่มแดง起来 แต่หัวครู่เดียวเท่านั้นก็สามารถเก็บสำรวมอาการเอาไว้ได้ดังเดิม

“ไม่มีทางสรุปเป็นอย่างอื่นขอรับ” ข้าพเจ้าพูดออกไปอีกครั้งอย่างนอบน้อม “ในเมื่อผลตรวจพบกุมบุตรชายของคุณหลวง เขายังคงทำร้ายไม่ได้ ในขณะที่กำลังหลบหนีออกจากสถานที่เกิดเหตุ ก็สรุปได้ในทางเดียวว่าบุตรชายของคุณหลวงนั้นกำลังหนีการต่อสู้อกมาเท่านั้น หนีออกจากภารภูมิคุ้มกัน ทำร้ายไม่ใช่หนีหลังจากทำร้ายผู้อื่น”

“ฉันไม่เคยสอนให้ลูกชายของฉันหันหลังหนีให้กับผู้ใด” หลวงมองคลตอบกลับมาอย่างช้าๆ ด้วยน้ำเสียงที่สงบเงียบ “ฉันเชื่อว่าเขาก็หนีออกจาก เพราะไม่อยากมีเรื่องวิวาทมากกว่าที่จะหนี เพราะหมดทางต่อสู้”

“ก็ควรจะเป็นอย่างนั้น” ข้าพเจ้ากล่าวอย่างคล้อยตาม “ฉันเพียงแค่อยากขอให้คุณสมัยเห็นแก่ฉัน” หลวงมองคลศิลป์ไปศาลกล่าวด้วยน้ำเสียงที่อ่อนโยนพลงลูกขี้นียน “หรือเห็นแก่ความสัมพันธ์เก่าก่อนของคุณพ่อของพວกเรา ช่วยทำให้ลูกชายของฉันพ้นจากเคราะห์ในคราวนี้ไปได้โดยราบรื่น ช่วยให้เรื่องหายไปจากหน้าหันสือพิมพ์โดยเร็วที่สุด ฉันจะไม่ต่อรองเรื่องค่าใช้จ่าย ค่ารักษาพยาบาลของคนเจ็บ หรือค่าจิปาถะอื่นใด”

“ເກາເດີດຂອຮັບ” ຂ້າພເຈົ້າຮະບາຍລມໝາຍໃຈອກຍາວ
ອາຮມນີເຮັມສົງບລົງເປັນປກຕິ ເນື່ອແລ້ວເຫັນທ່າທາງຂອງບຸຮູ້ຜູ້ທີ່ອູ່
ໃນຮູ້ນະພ່ອກຳລັງຢືນດ້ວຍຄວາມຖຸກຂໍໃຈໃນເວັ້ງຂອງບຸຕຽາຍອູ່
ຕຽາງໜ້າ “ກະຮົມຮັບປາກວ່າຈະພຍາຍານທຳໄຫ້ດີທີ່ສຸດ ເທົ່າທີ່
ຄວາມສາມາດຂອງກະຮົມນີ້”

“ຄ້າອ່າງນັ້ນຈັກຂອງຂອບໃຈລ່ວງໜ້າ” ເປັນຄຳພູດທີ່
ທ້າຍ ກ່ອນຜູ້ທີ່ເປັນເຈົ້າຂອງຄຳພູດຈະໜຸນດວກແລ້ວເດີນກັບອອກໄປ
ທາງປະຕູບານເດີຍກັນກັບທີ່ໃຊ້ເດີນເຂົ້າມາອ່າງໜ້າ

ຂ້າພເຈົ້າເໜີຍໄປມອງໜ້າເພື່ອນຮັກທີ່ຢືນອູ່ເຄີຍງົ້າງ
ອ່າງແປລກໃຈ ຕລອດເວລາຂອງກາຮັນທາທີ່ເກີດຂຶ້ນນັ້ນ ຂ້າພເຈົ້າ
ໄມ້ໄດ້ຍືນເສີຍງຂອງລອອກລ່າວສອດແທຣກຄຳພູດໄດ້ໆ ອອກມາເລີຍ
ແມ້ແຕ່ຄຳເດີຍວ

2

“อากาศในยามเย็นยามเช่นนี้ ไม่มีอะไรเหมามากกว่าข้าวต้มร้อนๆ สักถ้วย กินกับผัดผักบุ้งไฟแดง โดยเฉพาะต้องเป็นร้านในตรอกหลังห้อยเทียนเหลาเท่านั้น”

ข้าพเจ้าว่าพลาสลาเก้าอี้กลมแบบไม่มีพนักพิงที่ทำด้วยไม้ขัดมันจนเป็นเงา ที่เก็บเอาไว้ได้โดยสีเหลี่ยมแบบพับได้ออกมาแล้ว มันแกะลายเป็นรูปนกกระสาอยู่บนกิ่งไม้ ข้าพเจ้าเลือกตะเกียบกลมสีแดงคำคู่หนึ่งจากกระปองสังกะสีซุบสุงให้กับลูกอ พร้อมกับภาชนะต่างๆ สำหรับข้าวผัดผู้ครอบข้างที่มีอยู่สองสามโต๊ะเตียงครัวหนึ่งตามวิถีย์ที่เคยชิน

“หลังกินมื้อเย็นกันเสร็จ แกจะไปเดินตระเวนที่เวียงกับฉันไหม” ข้าพเจ้าถาม

ลูกอส่ายหน้าแทนคำตอบ

“นี่ ไอเพื่อนยาก ตกลงว่าแกเป็นอะไรไป”

“เป็นอะไร” ลูกอขมวดคิ้วเล็กน้อยตามย้อนกลับมา

“ก็เวลาซิชั้งของแกนั้นไง ตลอดเวลาที่แกจ้องมองคุณหลวงผู้นั้น น้อยครั้งเหลือเกินที่ฉันจะได้เห็นเวลาแบบนี้จากแก”

“แล้วตัวแกเองล่ะ สมัย แกไม่รู้สึกซิงชังคุณหลวงผู้นี้ บ้างหรือ”

“ฉันอาจจะนึก石榴และใช้คำพูดไม่เหมาะสมไปบ้าง ในช่วงที่คุณหลวงมองคลอกล้าวลำเลิกมาถึงคุณพ่อของฉัน” ข้าพเจ้าตอบ “แต่ฉันก็เข้าใจได้ในความทุกข์ร้อนของหัวอก ของคนที่เป็นพ่อ และอีกอย่าง คุณหลวงมองคลผู้นี้ก็มาพบเรา ด้วยท่าทางที่เป็นมิตร มาด้วยท่าทางของคนที่ขอความช่วยเหลือ”

“ขอให้พวงเราบิดคดีไปเสียอีกทาง”

“แกซิงชังเพียง เพราะเหตุนี้เท่านั้นหรือ” ข้าพเจ้าเอ่ย ถามอย่างแบกลกใจ

“เปล่าเลย” ลูกอตอบ “ฉันมีเหตุอื่นที่ทำให้รู้สึกซิงชัง”

“ฉันก็เดาอย่างนั้น” ข้าพเจ้าพยักหน้า หันไปตะโgn สั่งน้ำโซดาให้กับตนเองและสนใจแล้วหันกลับมาพูดต่อ “แกไม่ใช่คนไร้เหตุผลถึงเพียงนั้น ว่าแต่่าว่ามันเป็นเหตุผล อย่างไรกัน”

“แกจำกัดการเสียชีวิตของชายหญิงคู่หนึ่งกลางคลอง บางไผ่เมื่อไม่กี่เดือนก่อนหน้านี้ได้หรือไม่”

“ฉันจำได้” ข้าพเจ้าพยักหน้าเป็นการรับรอง “เรื่อง ในคราวนั้นเกี่ยวข้องกับคุณหลวงมองคลผู้นี้ด้วย แต่ไม่สามารถ นับได้ว่าเป็นคดี”

“ข้อนั้นฉันก็รู้” ลูกอพูด “แต่แกเชื่อจริงๆ หรือว่ามัน ไม่เป็นคดี”

28 จัตวาลักษณ์

“ฉันไม่เคยคิดถึงมันอีก หลังจากที่เรื่องราวได้ผ่านพ้นไปแล้ว” ข้าพเจ้าตอบ “มันเกินวิสัยที่เราจะทำสิ่งใดได้แล้วนั่นประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งก็คือมันไม่ใช่เรื่องที่อยู่ในความรับผิดชอบของเรา เราไม่มีทางรู้ได้ว่าความจริงที่ซ่อนเร้นอยู่ ถ้าหากว่ามีนะ ลօอ มันเป็นอย่างไรกันแน่ มันจึงเป็นเรื่องยากที่จะสรุปความใดลงไป”

“ฉันรู้” ลօอพูด “เพียงแต่ฉันกำลังพยายามพิสูจน์อยู่”

“แก่กำลังแอบทำคดีนี้อย่างนั้นรึ” ข้าพเจ้าร้องออกไปอย่างตกใจ

“แค่แอบสืบในทางลับ ไม่ใช่แอบทำคดี” ลօอตอบ

“แก่จะบอกฉันได้หรือไม่ว่าทำไม่แก่ต้องสืบคดีนี้”

“ฉันขอบอกแก่ในภายหลังก็แล้วกัน”

“ก็ได้ แล้วแก่ได้เรื่องอะไรมาบ้าง”

“ก็มีความคืบหน้าอยู่ในระดับหนึ่ง”

“เพียงแค่ระดับหนึ่ง แต่ก็มากพอที่จะทำให้แกเกิดความชิงชั้งต่อคุณหลวงผู้นี้อย่างนั้นหรือ”

ลօอพยักหน้ารับแทนคำตอบ

“แก่ด่วนตัดสินความเร็วเกินไปหรือเปล่า”

“ฉันคิดว่าไม่ใช่เช่นนั้น” ลօอสายหน้าซ้ำๆ “แต่ที่แกทักท้วงก็ถูก บางทีฉันอาจจะผิดก็เป็นได้”

“แกต้องพยายามขัดความชิงชั้นนี้ออกไปจากใจของแก ลօอ ตราบใดที่แกยังไม่อาจจะไขความทั้งหมดได้จะรำจ้าง

เพราะไม่ เช่นนั้นมันจะทำให้แกเกิดอคติ และจะทำให้คดีของบุตรชายของคุณหลวงผู้นี้เสียหายไปได้ ”

“ฉันจะพยายาม” ลูกอพยักหน้าพร้อมกับรับคำ

“ดี...แล้วแกจะไขความในเรื่องนี้ให้ฉันไว้ได้บ้างหรือไม่ ”

ข้าพเจ้าถามต่อ

“ฉันจะบอกให้แกรู้ในทันทีที่ฉันสืบได้จนครบถ้วน
กระบวนการความแล้ว ”

“ถ้าอย่างนั้นฉันก็จะค่อยฟังข่าวจากแก ลูกอ แล้วมา
ดูกันว่าความซึ้งซึ้งที่แกมีต่อคุณหลวงผู้นี้เป็นเรื่องที่เหมาะสม
หรือไม่เพียงใด ”

เราทั้งสองเงียบเสียงกันไปครู่ใหญ่ ข้าพเจ้าใช้ตะเกียงพุ้ย
ข้าวต้มที่มีข้าวขาวผสมกับข้าวแดงในอัตราสี่ต่อหนึ่ง ซึ่งเป็น^{สูตรพิเศษของร้านนี้}เข้าปากอย่างช้าๆ คีบก้านผักบุ้งที่กรอบ
และร้อนจนควันกวน ลงเข้าปากเดียว กินอย่างเอร็ดอร่อย
ก่อนที่จะตอบท้ายล้างปากด้วยน้ำโซดาที่ลูกอเป็นผู้วินใส่แก้ว
ลงมาให้

“ว่าแต่ว่าฉันยังนึกไม่ออกว่าคุณพ่อของแกมีความ
สัมพันธ์อย่างไรกับคุณหลวงผู้นี้ เพราะเท่าที่ฉันได้ยินก็มีเพียง
แต่ในชั้นของผู้ที่เป็นบิดาเท่านั้น ” ลูกอกล่าวทำลายความ
เงียบชึ้น

“ความสัมพันธ์ระหว่างคุณหลวงผู้นี้กับคุณพ่อของฉัน
ไม่สามารถนับได้ว่ามีอย่างที่แกว่าแน่นจริง ” ข้าพเจ้าตอบ

“แต่ความสัมพันธ์ระหว่างคุณพ่อของฉันกับพระยามงคลเทพทักษิณ บิดาของคุณหลวงมงคลนั้นต่างหากที่สามารถนับได้ว่ามีความผูกพันกันอย่างแท้จริง”

“แก่จึง石榴ที่ถูกย้อนลำเลิกไปถึงรุ่นของบิดา” ลูกอุกล่าวเป็นเชิงสรุป

“เป็นอย่างนั้น” ข้าพเจ้าตอบ “จึงทำให้ฉันถึงกับหัวเสียขึ้นมาในทันที”

“แกพอจะเล่าเรื่องนี้ให้ฉันฟังได้หรือไม่”

“ได้” ข้าพเจ้าตอบ “พระยามงคลเทพทักษิณเป็นผู้หลักผู้ใหญ่ที่น่านับถือ นั่นคือสิ่งที่คุณพ่อของฉันเคยเล่าให้ฉันฟัง เป็นสมัยที่คุณพ่อของฉันได้มีโอกาสเดินทางไปรับใช้คุณแผ่นดินอยู่แบบหัวเมืองทางใต้เสียหลายปี ก็ได้พระยามงคลเทพทักษิณนี่แหละที่ช่วยส่งสอนงาน ให้ความช่วยเหลือในความเป็นอยู่ตั้งแต่คุณพ่อของฉันไปอยู่ใหม่ๆ ดังนั้นนอกจากจะเป็นเจ้านายโดยตรงแล้ว คุณพ่อของฉันยังเปรียบพระยามงคลผู้นี้เป็นทั้งครูและทั้งผู้มีบุญคุณเพิ่มขึ้นมาด้วยอีกอย่างหนึ่ง และก็หลวงมงคลผู้นี้เอง ที่คุณพ่อของฉันยังเคยเห็นเป็นเด็กหนุ่มเกเรอยู่ในสมัยนั้น”

“เด็กหนุ่มเกเร แต่ก็ทำงานเอาดีได้จนมาเป็นถึงลิ้งชั้นหลวง”

“เชื่อว่าคงเป็นฝีมือของผู้ที่เป็นบิดาส่งเสริมบุตร” ข้าพเจ้าอนุญาต “เท่าที่ฉันรู้ ก่อนเข้ารับราชการหลวงมงคลไม่สนใจการงานใดๆ ซึ่งแตกต่างจากผู้ที่เป็นบิดาอย่างสิ้นเชิง

วันฯ เขายังแต่เที่ยวเตร่ตามประสาผู้ชายวัยหนุ่มคบคนอง ก่อแต่เรื่องไปทั่ว พ่อของฉันเคยเล่าให้ฟังว่าคราวหนึ่งเกิดไปวิวาห์เอกับบุตรชายของนักลงใหญ่ในท้องถิ่น เข้าใจว่าจะเป็นศึกชิงนาง เรื่องลูกلامไปจนถึงขนาดหลวงมงคลผู้นี้ใช้มีดแทงไ้อห์หนุ่มศัตรูหัวใจผู้นั้นจนปางตายเลยทีเดียว”

“ฝ่ายนักลงใหญ่ผู้เป็นบิดาคงไม่ยอม” ลูกค้าเดา

“เป็นอย่างนั้น” ข้าพเจ้าพยักหน้า “ร้อนถึงคุณพ่อของฉันต้องออกหน้า นำกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าไปขอเจราชา ด้วยตามคำสั่งของพระยาเมืองคล หน้าสิ่วหน้าขวนจนหุดหวิด จะหลังเลือดกันครั้งใหญ่”

“คุณพ่อของแกบออกหรือเปล่าว่าใช้วิธีการใดในการแก้ไข”

“ไม่ชัดเจนนัก” ข้าพเจ้าตอบ “หรือฉันอาจจะเลื่อนไปแล้วก็เป็นไปได้ จำได้แต่ว่าเป็นเรื่องวัดใจกันของลูกผู้ชาย แต่ที่ฉันจำได้อย่างแม่นยำก็คือผลจากเหตุในคราวนั้น คุณพ่อของฉันก็กล่าวเป็นที่ยอมรับนับถือกันอย่างกว้างขวาง”

“เรื่องร้ายกล้ายเป็นดี” ลูกพูดพร้อมกับพยักหน้า “แล้วตัวคุณหลวงมงคลในเวลาที่นั้นเล่าเป็นอย่างไร”

“ก็สงบเงียบลงไปพอสมควร ประกอบกับพระยามงคลผู้เป็นบิดาคิดหาทางออกด้วยการส่งตัวบุตรชายคนเดียวผู้นี้ไปอยู่กับบ้านของสาวที่จังหวัดเพชรบุรี”

“หลบป้อมหาไปเสียก่อน”

“ก็ทำงานของนั้น” ข้าพเจ้าตอบ “ซึ่งบังเอิญว่าบ้านของสาว

32 ຈັກລັກຂະນີ

ຜູ້ນີ້ມີສາມີເປັນຄຽງທາງດນຕຣີອູ່ງ ກາຣທີ່ໄດ້ປົກລຸກອູ່ກັບວັດດນຕຣີເປັນເວລາຮ່ວມປີ ພັງເສີຍຮະນາດຕະໂພນອູ່ທຸກເມື່ອເຊື່ອວັນ ກົລະຍ ທຳໃຫ້ລວມມົກລົກມີໃຈຮັກໃນທາງດນຕຣີຂຶ້ນມາອຍ່າງແທ້ຈິງ ຈົນຂອຳຝາກຕົວເປັນສີ່ຍໍ ບັດຮໍາເຮືອນວິຊາທາງດນຕຣີຈົນກະທັງ ກລາຍເປັນນັກເປົາປີ່ໜ້າມີເອກົນໜຶ່ງໄປ”

“ເຮືອງທີ່ເປັນເອກທາງເຄື່ອງເປັນນັ້ນຈັນກົງຮູ້ເຊັ່ນກັນ” ລອອ ພຸດ “ເພີຍແຕ່ຈັນໄມ້ຮູ້ຄື່ງທີ່ນາ ແຕ່ອຍ່າງໄຮກຕາມອຍ່າງນົບຍ ຄວາມສາມາດທາງດນຕຣີກົດອາສີຍເປັນຫ່ອງທາງແສດງຟີມື່ອໃຫ້ ຜູ້ລັກຜູ້ໃໝ່ທ່ານອື່ນແລ້ເຫັນໄດ້ ຈັນເດາເຂົ້າວ່າສໍາຮັບພະຍາ ມົກລະຫັດທັກສີນເມື່ອຄິດຈະດັນຫລັງບຸຕຽຍໃຫ້ເຂົ້າຮັບຮາຊາກ ກົດກົງໄໝເໜື່ອຍແຮງມາກຈຸນເກີນໄປ ເມື່ອບຸຕຽຍມີຝົມື່ອທາງດນຕຣີ ເປັນເອກອຍ່າງນີ້”

“ຄົງຈະເປັນອຍ່າງນັ້ນ” ຂ້າພເຈົ້າຕອບ “ພຣະລັງຈາກ ນັ້ນພະຍາມມົກລົກສົ່ງຕົວບຸຕຽຍຫວ່າແກ້ວຫວ່າແວນຜູ້ນີ້ເຂົ້າມາ ອາສີຍອູ່ກັບຜູ້ລັກຜູ້ໃໝ່ທີ່ນັບຄື່ອນເມື່ອງຫລວງ ນັຍວ່າເພື່ອຫາ ຄຽງທາງດນຕຣີມາປະສິທີປະສາທິວິກາເພີ່ມເຕີມ ດ້ວຍເລັງເຫັນ ແລ້ວວ່າຄົງຈະເຂົ້າໃນເສັ້ນທາງນີ້ໄປໄດ້”

“ຈັນເດາເຂົ້າວ່າຄົງກ່ອເຮືອງຂຶ້ນອີກ” ລອອກລ່າວ

“ແມ່ນຍໍານັກ ໄກເພື່ອນຮັກຂອງຈັນ” ຂ້າພເຈົ້າຫວ່າເວົ້າຂຶ້ນ ເບາງ “ຄົນໜຸ່ມວ່ຍຄະນອງຄື່ອວ່າຕົນເອງມີຝົມື່ອໃນທາງດນຕຣີເປັນ ເລີສີໄໝເປັນຮອງໃຈ ພບປະຜູ້ໃດທີ່ມີຝົມື່ອໃນທາງເດີຍກັນກົດເຖິງ ທ້າເຂົ້າແຂ່ງປະຫຼັກໄປທ້າວ ພອພລາດພັ້ນພ່າຍແພັ້ງຜູ້ໃຫ້ໜີ້ມາ ກົດ ກລັບໄປລອບທໍາຮ້າຍຄົນຜູ້ນັ້ນລັບໜັງ”

“ຮ້າຍກາຈຕັ້ງແຕ່ວັຍເບາວ” ລອອກລ່າວພື້ນພໍາ “ແລ້ວໄມ່ໄດ້
ຖຸກຄຸມຕ້ວມາລົງໂທໜກນບ້າງເລຍຫຼື້ອ”

“ພຍານຫລັກສູນໄມ່ສັດເຈັນ” ຂ້າພເຈົ້າຕອບ “ດ້າຫາກ
ໄມ່ໃຊ້ກາລອບຕີທາງດ້ານໜັງ ກົຈະແປ່ງເປັນໂຈຣໃຊ້ຝ້າຄລຸມໜ້າ
ຈຶ່ງຍາກເຫຼືອເກີນທີ່ຈະມີໂຄຮກລ້າຍືນຍັນວ່າຖຸກຜູ້ໃດທໍາຮ້າຍກັນແນ່”

“ຈຶ່ງຍັງຄົງກໍາເຮີບຕ່ອໄປ”

“ທີ່ນັກສຸດຈຽງ ຈົກຕອນທີ່ແຂບເຂົ້າຫານາງຂ້າຫລວງ ແຕ່
ຄຣາວນີ້ຝ່າຍຫຼົງເຂາຊື້ຕົວໄດ້ອ່າງແມ່ນຍໍາ ໄມມີຜິດພລາດແມ່ແຕ່
ນ້ອຍ”

“ແຂບຍ່ອງເຂົ້າຝາກຮັກສາວ ຈະຄລຸມໜ້າອ່ອງຍູ້ກົດກະໄວ”
ລອອເຄື່ອງອອກຄວາມເຫັນ

ຂ້າພເຈົ້າຫວ່າເຮົາແລ້ວຍກັນໜ້າໂຫຼາຂຶ້ນມາຈົບ

“ໃໝ່ກຣາຍາຂອງຄຸນຫລວງຫຼື້ອໄມ່ ເພຣະຂ່າວທີ່ຈັນຮູ້ມາ
ເຫັນວ່າຖຸກຈຸດຄ່າມາກະຮະທຳອນາຈາຣ ກ່ອນທີ່ຈະມາອ່ອງດ້ວຍກັນ
ອ່າງເປັນເວົ້ອງເປັນຮາວ” ລອອເຄື່ອງຄາມ

“ເປັນຄົນເດີຍກັນ” ຂ້າພເຈົ້າຕອບ “ແຕ່ຂ່າວຂອງແກພິດໄປ
ເປັນກາຍຍ່ອງເຂົ້າຫາ ໄນໃຊ້ກາຈຸດຄ່າອນາຈາຣ ຕອນນັ້ນຫາກໄໝ
ໄດ້ຜູ້ຫລັກຜູ້ໃໝ່ຫລາຍຄນ່ວຍກັນອອກໜ້າກັບເສດົ້າ ຄຸນຫລວງ
ຜູ້ນີ້ຄົງຖຸກລົງໂທໜຍ່າງໜັກ ແຕ່ເຖິງຂາດນັ້ນກົດຖຸກລົງຫວາຍແຫບ
ຕາຍແລ້ວຍັງຖຸກສັ່ງຂັງອ່ອງຍູ້ອີກຫລາຍເດືອນ”

“ແລ້ວອ່າງໄກກັນນາງຂ້າຫລວງຜູ້ນັ້ນຈຶ່ງກັບກລາຍມາ
ເປັນກຣາຍາຂອງຫລວງມົງຄລໄປໄດ້”

“ນີ້ເປັນຄວາມດີອ່າງໜຶ່ງຂອງຜູ້ໜ້າຍຄນີ້” ຂ້າພເຈົ້າຕອບ

๓๔ จัต瓦ลักษณ์

“คือความรักที่แท้จริงและมั่นคง นอกจากความรักที่มีแท้จริง ต่อทางดุณตรีแล้ว ก็เป็นความรักที่มีในตัวของผู้ที่เป็นภารยา หลวงมองคลรักนางข้าหลวงผู้นั้นอย่างแท้จริง หาใช่ความคึก คะนองตามประสาวัยหนุ่มแต่อย่างใดไม่ ในภายหลังเมื่อพ้น โทษก็เพียรสร้างความดีเข้าชนะใจนางและเสด็จ จนในที่สุด ฝ่ายหญิงก็ใจอ่อน จึงกล้าไปขอต่อเสด็จให้ประทาน”

“คงจะเห็นว่าไหน ๆ ก็เสื่อมเสียไปแล้ว”

“ข้อนั้นฉันไม่สามารถแน่ใจได้หรอก” ข้าพเจ้าตอบ
“แต่ที่แน่ ๆ ก็คือหลวงจากภารยาล้มป่วยจนเสียชีวิตไปเป็นเวลา
เกือบปีสิบปีได้แล้ว หลวงมองคลผู้นี้ก็ไม่เคยที่จะคิดเชิดชูผู้หญิง
คนไหนให้ขึ้นมาเป็นภารยาที่แท้จริงอีกด้วยแม้แต่นิดเดียว”

“คิดดูแล้วก็น่าแปลก” ลօอเปรยอกมาหลังจากที่
วางแผนก็ยัง “หั้ง ๆ ที่คุณหลวงมองคลผู้นี้มีประวัติชีวิตที่ออก
จะไปในทางนักเลงหัวไม้ แต่เท่าที่แลเห็นในวันนี้กลับดูสุภาพ
และดูเป็นผู้หลักผู้ใหญ่ดี”

“คนเราคงเปลี่ยนกันได้” ข้าพเจ้าตอบ “ประกอบ
กับอายุอานามก็ล่วงเลยมาขนาดนี้แล้ว”

“แล้วแกพอจะรู้บ้างหรือเปล่าว่าวนอกจากรับราชการ
แล้ว คุณหลวงผู้นี้ยังทำมาหากินในทางใดอีก”

“เห็นคนเข้าพูดกันว่าเป็นเจ้าของวงดุณตรีวังใหญ่ แต่
ตอนหลังนี้เพิ่งจะเลิกไปอย่างไรจนก็ไม่แน่ใจ”

“คงมีฐานะมาจากทางนี้เอง” ลօอคาดเดา

“เป็นไปได้” ข้าพเจ้าตอบ “แต่เท่าที่ฉันรู้ เห็นว่า

สุานะเริ่มจะอยู่ในทางเสื่อมแล้ว แก่มีข้อสงสัยอะไรในเรื่องนี้ อายุยังนั้นหรือ”

“ไม่มีอะไรเป็นพิเศษ” ลօอสายหน้าพร้อมกับคำตอบนั้นคือประกายสนใจสุดท้ายของเราทั้งสองในเย็นย่ำ ของวันนั้นที่เกี่ยวข้องกับหลวงมงคลศิลป์ไพศาล ก่อนที่จะแยกย้ายจากกันกลับคืนสู่บ้านของตน

มันเป็นคำคืนที่ยาวนานมากที่สุดคำคืนหนึ่งในชีวิตของข้าพเจ้า หลังจากที่กลับคืนสู่บ้านของตนเองแล้ว แม้ว่าข้าพเจ้าจะชำรุดร่างกาย แต่ด้วยในชุดที่เตรียมพร้อมที่จะล้มตัวลงนอน และมีที่นอนอันแสนนุ่มและอุ่นสบายตั้งอยู่ตรงหน้าเหมือน เช่นทุกคืนที่ผ่านมาแล้วก็ตาม แต่ประสาทตากของข้าพเจ้านั้น กลับแข็งค้างและปฏิเสธเสียงร้าร้องจากร่างกายที่กำลังอ่อนเพลียอย่างไม่啻ได

ข้าพเจ้ากำลังนึงกังวลเกี่ยวกับลօอเป็นที่สุด เหตุการณ์เสียชีวิตของสองหนุ่มสาวกลางคลองบางไผ่คือสาเหตุที่ทำให้ ลօอเกิดความรู้สึกซึ้งชั่งต่อหลวงมงคลศิลป์ไพศาลเป็นอย่างมาก นี่ไม่ใช่เรื่องที่สมความองข้ามไปได้แต่อย่างใด เพราะเท่าที่ข้าพเจ้ารู้จักกับลօอามานั้น ไม่เคยเลยสักครั้งที่สนใจรักของข้าพเจ้าผู้นี้จะถูกมองเป็นคนที่ไม่มีเหตุผล และถ้าหากข้าพเจ้าเชื่อเข่นนั้นจริงๆ การเสียชีวิตของสองหนุ่มสาวนั้นก็อาจ จะไม่ใช่การฆ่าตามปกติ แต่กลับเป็นการเสียชีวิตที่มีเงื่อนงำ เงื่อนงำที่เกี่ยวข้องไปถึงคุณหลวงมงคล ซึ่งนั่นก็

36 จัตวาลักษณ์

หมายความว่า呢่օາຈຈະເປັນໝາດກຣມທີ່ຢັງໜາຕົວຜູ້ກະທຳພິດ
ມາລົງໂທໜໍໄດ້ ຜູ້ກະທຳພິດທີ່ອາຈຈະໝາຍຄື່ງໂຄຮສັກຄນໃນ
ບ້ານຂອງຫລວງມົງຄລ ໂຄຮສັກຄນທີ່ຕົວຄຸນຫລວງຮູ້ຈັກ ຩີ້ອາຈ
ຈະເປັນ...

ຂ້າພເຈົ້າລຸກໜີ້ນຈາກທີ່ນອນ ເດີນໄປຣິນນໍ້າອົບດອກມະລິໄສ
ແກ້ວແລ້ວຍກໜີ້ນດື່ມ ກລິນໜອມຂອງດອກມະລິສ້າງຄວາມໜື້ນໃຈ
ໃຫ້ກັບຂ້າພເຈົ້າໄດ້ເສນອ ຖຸກຮັງທີ່ຂ້າພເຈົ້າອ່ອນລ້າຫຼືເໜື່ອຍ
ໜ່າຍຈິຕິໃຈ ແຕ່ກລັບໄມ່ໃຊ້ໃນຄວາມນີ້

ມັນຈະເກີດອະໄຮ້ນີ້ດ້າຫາກວ່າລອອິດໃນຄວາມນີ້ ເພື່ອນ
ຮັກຂອງຂ້າພເຈົ້າກົດພຍາຍາມກັດຕິດໄມ່ເລີກຮາ ພຍາຍາມທີ່ຈະ
ພິສູ່ຈົນຄວາມເຊື້ອຂອງຕນເອງໃຫ້ເປັນທີ່ປະຈັບໃຫ້ຈິດໄໝ ຄວາມ
ໜຶ່ງໜຶ່ງກົດຈະເພີ່ມພູນມາກໜີ້ເຮືອຍໆຕາມເວລາທີ່ຜ່ານພັນໄປ ແລ້ວ
ຜລເສີຍທີ່ໜ່າຍມົດກົງຈະຕກອງຢູ່ກັບຄົດຂຶ້ອງບຸດຮ່າຍຂອງຫລວງມົງຄລ
ຜູ້ນີ້ອ່າງແນ່ນອນ ດີ້ອາຈຈະຄູກທຳໃຫ້ບິດເບື່ອນໄປດ້ວຍຄວາມ
ນີ້ອົດຕິແນ້ຈະໂດຍໄມ່ຮູ້ຕ໏ ແລະອາຈຈະສົງຜລໄປລຶ່ງການທຳໃໝ່
ຜູ້ບຣິສຸທົ່ງເກີດຄວາມເສື່ອມເສີຍໜີ້ນມາໂດຍໄມ່ສົມຄວາມ

ຂ້າພເຈົ້າປັບປຸງໃຈແລ້ວວ່າໄມ່ວ່າຈະເປັນອ່າງໄວ ຂ້າພເຈົ້າ
ກົງຈະຕ້ອງໃໝ່ຄວາມເຖິງຮ່ວມອ່າງຄື່ງທີ່ສຸດໃນກາຮສືບສວນຄົດໃນ
ຄວາມນີ້ ຈະໄມ່ຍອມໃຫ້ຄວາມຮູ້ສຶກສ່ວນຕົວໄດ້ໆເຂົ້າໄປປະກວນໃນການ
ທຳການໄດ້ອ່າງເປັນອັນຂາດ ນັ້ນດີ່ອກະສຳຄັນທີ່ຂ້າພເຈົ້າຈະ
ຕ້ອງວ່າກ່າວຕັກເຕືອນແລະກຳບັດແລລອອສໜາຍວັກຂອງຂ້າພເຈົ້າ
ໃຫ້ສໍາເຮົາຈັງໄດ້

ແຕ່ຂ້າພເຈົ້າລັບພບວ່າຕນເອງນັ້ນຄິດພິດ ເພຣະເພີຍງ້າວ

อีกไม่กี่ชั่วโมงข้างหน้านับจากบัดนี้ไป ข้าพเจ้าจะได้รู้สึกว่า
ตนเองแทบจะสูญเสียสติและความรอบคอบไปจนหมดสิ้น
และตัวของข้าพเจ้าผู้นี้เองคือผู้ที่สมควรถูกตักเตือนและ
กำชับในเรื่องของความซิงซั่วนั้นเป็นที่สุด

3

เสียงฝีเท้าเล็ก ๆ วิงตึงตั้งอยู่ภายนอกห้องปลูกให้ข้าพเจ้าลืมตาตื่น แสงแดดยามสายแยงเข้ามาทางซ่องหน้าต่างจวนจะถึงขอบเตียงของข้าพเจ้าอยู่รอมร่อ ข้าพเจ้าสะบัดศีรษะแล้วค่อยๆ ลุกขึ้นนั่ง อ้าปากหัววงศ์วนอน ก่อนที่จะยกแก้วน้ำดื่มน้ำนมลิขินจิบเพื่อเรียกความสดชื่นให้กับตนเอง ฝีเท้าเล็ก ๆ วิงทำเสียงตึงตั้งผ่านประตูหน้าห้องนอนของข้าพเจ้าไปอีกรอบ ไม่ใช่เรื่องแปลกที่ข้าพเจ้าชอบนอนตื่นสายในเช้าวันเสาร์ และไม่ใช่เรื่องแปลกอีกเช่นกันที่ในบางเช้าของวันเสาร์จะมีเสียงฝีเท้าเล็ก ๆ เช่นนี้วิงทำเสียงดังโคลรวมความไปมา

ข้าพเจ้าลุกขึ้นจากขอบเตียง เดินลากเท้าตรงไปเปิดประตูห้องนอนออกไปก็ถูกร่วงเล็กๆ โดยตีเข้ามาทันทีที่โคนขาซ้าย ข้าพเจ้าหยุดยืนเอามือขึ้นปอยผมที่อ่อนนุ่มนวลอย่างแผ่วเบา เด็กชายตัวน้อยผู้ที่เป็นต้นเสียงปลูกให้ข้าพเจ้าตื่นขึ้นมาในเช้าของวันนี้เงยหน้าขึ้นมากจากโคนขาของข้าพเจ้า พลางส่งยิ้มให้อย่างไร้เดียงสา ข้าพเจ้าจึงโน้มตัวลงไปหยิกแก้มแล้วตีกันเสียงหนึ่งที่ ก่อนที่จะปล่อยให้หลานชายสุดที่รัก

ส่งเสียงหัวเราะเอ็กอ้ากแล้วผลไบวิงเล่นต่อดังเดิม

“เจ้านอมทำเสียงดังปลุกคุณสมัยเสียกระมัง”

เป็นเสียงของพี่พิศมัย มาจากของเจ้านอมที่พุดออก
มาจากการประชุมห้องครัว พร้อมกับถือถาดกาแฟและขนมปัง
ปั้งตรงมายังข้าพเจ้าที่กำลังโผล่เดินไปนั่งยังเก้าอี้รับแขก
กลางบ้าน

“ฉันกำลังจะตื่นอยู่พอดี” ข้าพเจ้าบอกออกไปพลาง
ลงยิ่มให้

“พี่ได้ยินเสียงกูกกักในห้องนอน แล้วก็เลยเตรียมอาหาร
เข้ามาไว้ให้ ว่าแต่จะไปอาบน้ำเปลี่ยนเครื่องแต่งตัวก่อน หรือ
ว่าจะกินอาหารก่อน”

“ขอ กิน ก่อน ก็ แล้ว กัน”

“นิสัยไม่ยอมเปลี่ยน” พุดจบพี่พิศมัยก็หัวเราะเสียงใส^๒
ข้าพเจ้ายกแก้วกาแฟขึ้นจิบอีกใหญ่ แล้วหันไปเอ่ยถาม
กับพี่พิศมัยว่า “มากันเมื่อไร เมื่อคืนหรือเมื่อเช้า”

“เมื่อคืนจัง” พี่พิศมัยตอบ “ตอนมาถึงคุณสมัยยัง
ไม่กลับ”

“เมื่อคืนฉันไปเดินเล่นที่เดิงมา” ข้าพเจ้าบอกออกไป
พี่พิศมัยพยักหน้ายิ่มๆ ไม่ต่อว่าจากอะไร หันหลังเดิน
กลับเข้าไปในครัว ข้าพเจ้าจึงเอื้อมมือไปหยิบหนังสือพิมพ์
สยามเปเปอร์ฉบับเช้าวันเสาร์ขึ้นมาอ่านในระหว่างที่นั่งดื่ม
กาแฟและกินขนมปังปั้งจากฝีมือของพี่พิศมัย ผู้ที่เป็นหัว
พี่สะไภ้และแม่ครัวใหญ่ประจำครอบครัวทุกครั้งที่มาเยือน

40 จัตวาลักษณ์

ข้าพเจ้าอ่านข่าวการเสียชีวิตของเจ้าของร้านอย่างผู้ร่วมที่ซื้อ
โชคชัยที่ขายข้าวของเครื่องใช้ที่นำเข้ามาจากญี่ปุ่นไปอย่าง
คร่าวๆ พลงนีกสลดอยู่ในใจว่า เพราะเหตุใดกันหนอนึงทำให้
คนที่ยังหุ่มยังแน่นขนาดนี้ กลับคิดผูกคอปลิดชีวิตตนเองลง
ไปได้ แล้วทำเลื่องมองดูคลอลมันเล็กๆ ที่อยู่ถัดไปเบื้องล่าง
เห็นข่าวการเปิดตัวของหนังสือพิมพ์รายวันฉบับใหม่ที่มีชื่อหัว
ว่า ประชาชาติ โดยมีชื่อของบรรณาธิการคือคุณกุหลาบ สาย
ประดิษฐ์ ผู้นำแห่งคณะสุภาพบุรุษที่ข้าพเจ้าชื่นชม ซึ่งได้
กล่าวเป็นอดีตคณะไปเสียแล้วมาบังเหียน นี่นับว่าเป็น
ข่าวดีอย่างหนึ่งสำหรับเข้าวันนี้ เพราะแม้เนื้อข่าวไม่ได้บ่งบอก
แต่ข้าพเจ้าก็เชื่อมั่นได้ว่า คณะสุภาพบุรุษทั้งคณะในอดีต
คงจะกลับมาร่วมกันทำงานที่มีคุณภาพในคราวนี้อีกครั้งหนึ่ง^๑
เป็นแน่แท้ เมื่อสอดสายตาหาข่าวที่นำเสนอในใจเพิ่มเติมไม่
ได้แล้ว ข้าพเจ้าก็พลิกเข้าสูหันมาที่สีของหนังสือพิมพ์ และ
ข้อความที่นายขอบพยากรณ์เขียนจ้วหัวตัวโตๆ เอาไว้ดังนี้

“สิเรียกกระด้างพันธุ์ เลื่องลือ

เสริมสังชีวawan

เพริศแพรัว

เสียชีพแบบดับสูญ

หากแม้น ไปมี

เสมอสิ้นตัวตนไร้ร

ไม่อยู่ ยืนยง”

พร้อมกับมีข้อความกำกับเอาไว้ตรงส่วนหัวอีกบรรทัด
หนึ่งว่า “อนาคตคนไทยในยุคหน้า” สันฯ เพียงเท่านั้นเอง

ข้าพเจ้าอ่านข้อความนั้นกลับไปกลับมาอีกสองสามเที่ยวก็หาจับใจความใดๆ เกี่ยวกับสิ่งที่เรียกว่ากระดังพรบนั้นไม่ได้เลย ก็นะ นายชอบพยากรณ์ผู้ที่ตั้งตนเป็นโทรประจามแห่งสืบพิมพ์สยามเบเบอร์ ที่ข้าพเจ้าได้ตระหนักมาเนื่นานแล้วว่าเป็นผู้ที่ชื่นชอบใช้ข้อความกำกวนเขียนยกเมฆเรื่องราวต่างๆ ขึ้นมาโดยหมายความจริงใดๆ ไม่ได้ คงมีสักวันหนึ่งรอฤกที่ข้าพเจ้าจะสามารถจับเห็จได้ในคำทำงานอนาคตของนายชอบพยากรณ์ผู้นี้ และเมื่อได้ที่วันนั้นมาถึง ข้าพเจ้าจะขออาสาเป็นผู้ที่เข้าไปจับกุมด้วยมือของข้าพเจ้าเองเลยที่เดียว ในฐานะที่บังอาจไปปิดหลอกหลวงผู้คนทั้งแผ่นดินมาเป็นเวลาข้านาน

ข้าพเจ้ายินดีปั้งปึ้งขึ้นมาจะส่งเข้าไป ในตอนนั้นเองที่พี่พิศมัยเดินเข้ามาเรียกข้าพเจ้าอีกครั้ง

“ไปอาบน้ำเปลี่ยนเสื้อผ้าก่อนเดิน คุณสมัย” พี่พิศมัยกล่าว “คุณพ่อให้มาตามไปพับ”

“คุณพ่อเรียกหรือ” ข้าพเจ้าขึ้นมาดีวิ วางขันมปั่งกลับลงไปบนจานตามเดิม

“ใช่ฉะ” พี่พิศมัยพยักหน้ารับรอง “เมื่อสักครู่พี่ยกข้าวต้มเข้าไป คุณพ่อถามพี่ว่าเห็นคุณสมัยไห ถ้าเห็นก็ช่วยตามให้เข้าไปพับด้วย”

ข้าพเจ้ายังพยักหน้ารับคำไม่กล่าวอะไรอีก ลูกขี้นได้ก็เดินกลับไปยังห้องนอนของตนเองอีกครั้ง รีบจัดเรียงอาบน้ำชำระร่างกายแล้วเปลี่ยนเสื้อผ้าเป็นชุดเสื้อผ้าฝ้ายสีขาวปะรุงสบายกับการเงงลงสีน้ำตาลเข้ม ส่องกระจกมองดูหนวดหนืดเหมือน

42 จัตวาลักษณ์

ริมฝีปากที่เริ่มยาวยกนิ่ง รออีกสองวันค่อยเล้มก็คงยังไม่สาย
แต่เคราที่เริ่มครึ่นขึ้นมาในคต้องถูกโกรกออกเสียบ้าง แล้วกวัก
เขาน้ำมันใส่ผมขึ้นทabenหัวแล้วจัดแจงแต่งทรงผมจนเรียบ
ก่อนที่จะเดินออกจากห้อง ตรงไปยังห้องนอนของผู้ที่เป็นบิดา

ข้าพเจ้าเคาะทีบานประตูสามครั้งเบาๆ ก่อนที่จะผลัก
เข้าไป บิดาของข้าพเจ้าแหงหน้าขึ้นมาจากหนังสือที่วาง
อยู่บนตัก แล้วส่งยิ่มให้แก่ข้าพเจ้าย่างรักใคร่เอ็นดู ข้าพเจ้า
ส่งยิ่มตอบ แต่ข่าวดีว่าเล็กน้อยที่แลเห็นท่านนั่งอยู่ในเก้าอี้
ริมหน้าต่างแทนที่จะนอนอยู่บนเตียง

“ครราคุณพ่อมาນั่งที่เก้าอี้ตรงนี้ขอรับ โดยล้มมาก
เกินไปเดียวจะไม่สบาย” ข้าพเจ้าป่นพิมพ์พลาังคุกเข่าลง
ตรงหน้าท่าน

“ไม่มีครราพามา” บิดาของข้าพเจ้าตอบ “พ่อพาตัว
มาตรงนี้เอง วันนี้รู้สึกแข็งแรงขึ้นโดยลมเพียงเล็กน้อยเท่านี้
ทำอะไรผู้ชายอย่างพ่อไม่ได้หรอก”

“แต่คุณพ่ออย่างไม่หายป่วย” ข้าพเจ้าคัดค้าน “เมื่อเห็น
อาการดีขึ้นควรยิ่งต้องพัก ไม่ใช่มาหักโหมออกแบบหรือโดย
ลมแบบนี้”

“แกอย่าไปต่อว่าครราเลย” บิดาของข้าพเจ้าพูดแล้ว
หัวเราะขึ้นเบาๆ “ครจะห้ามพ่อได้เสียที่ไหนถ้าพ่อคิดจะทำ
อะไร หรือแกกว่าไม่จริง”

“ก็จริงอยู่” ข้าพเจ้าเริ่มเสียงอ่อนลง พลาังระบายลม
หายใจอย่าง “ถ้าเช่นนั้นก็ต้องต่อว่าตัวของคุณพ่อเอง”

“ก็ว่ามา พ่อเงยก้มเรื่องที่จะต่อว่าแก่ด้วยเช่นกัน”

“เรื่องอะไรหรือขอรับ” ข้าพเจ้าถามกลับไปอย่างสงสัย

“เรื่องลูกสะไภ้ของพ่อ เมื่อไรแกจะหาให้พ่อเสียที”

“เช่นนี้กว่าเรื่องอะไร” ข้าพเจ้าหัวเราะเสียงเงื่อน

“ถ้าเป็นเรื่องนี้ ลูกก็คงยืนยันให้คุณพ่อทราบไม่ได้เลย เพราะ
มัวแต่ทำงาน ไม่มีเวลาสนใจในเรื่องอื่น”

“ก็หาเวลาเข้าบ้างสิ” บิดาของข้าพเจ้ากล่าวเสียงดุ

“มันเป็นเรื่องที่ต้องใช้เวลา รีบร้อนไม่ได้ คุณพ่อ ก็
ทราบ” ข้าพเจ้าสายหน้าพลางพูดต่อ “ความจริงคุณพ่อ ก็ มี
พิพิธมัยเป็นสะไภ้อยู่แล้ว ยังมีเจ้าน้อมเป็นหลานโปรด ลูกคิด
ว่าตัวลูกจะหาคุณได้หรือไม่ ก็ไม่ใช่เรื่องที่สำคัญเลย”

“สำคัญสิ” บิดาของข้าพเจ้าค้าน “จริงอยู่ที่พิพิธมัย
เขาเป็นสะไภ้ของพ่อ เป็นสะไภ้ที่ดีด้วย เจ้าน้อมนั่งฟอกรัก^๔
สุดสา乎ขาดใจ แต่เมื่อพ่อนึกไปถึงเจ้าสมยศพี่ชายของแก
พ่อ ก็รู้สึกผิดต่อพิพิธมัยและเจ้าน้อมเสียทุกครั้งไป อย่างไรเสีย
พ่อ ก็อยากรเห็นลูก ๆ มีครอบครัวที่สมบูรณ์พร้อมกันทุกคน”

ข้าพเจ้า ning เงียบ ไม่ต่อปากคำใด ๆ ในเรื่องนี้อีก เพราะ
เกรงว่าจะทำให้เกิดการสะเทือนใจและมีผลต่อสุขภาพของ
บิดาเพิ่มเติมขึ้นมากกว่าเดิม บิดาทำท่าร้องขอหน้ำดื้ม ข้าพเจ้า
จึงบรรจงรินน้ำอบดอกระยะลิงในแก้วแล้วส่งให้แก่ท่าน

“แล้วแกเห็นว่าประไพ น้องสาวของพิพิธมัยเป็นอย่างไร
บ้าง” บิดาของข้าพเจ้าเอ่ยถามขึ้นอีกครั้ง หลังจากที่วาง
แก้วหน้ำดื้มลง

44 จัตวาลักษณ์

“ลูกเห็นเป็นเพียงน้องสาวคนหนึ่งเท่านั้นขอรับ”

ข้าพเจ้าตอบกลับไป

“ไม่ได้คิดมากกว่านั้น” บิดาของข้าพเจ้าซัก

“ไม่ได้คิด” ข้าพเจ้าตอบ

“หรือว่าจะลองเปลี่ยนความคิดดู พ่อเห็นเขาก็เป็น
หนูนิ่งที่มีหน้าตาสะอาดสวยงาม แม้ว่าจะจบการศึกษามาจากเมืองนอก
แต่กิริยามารยาทก็ยังจัดเป็นกุลสตรีที่สมบูรณ์แบบได้อยู่ ไม่
แข็งกระด้างจนหมดความลงตัวไป”

“เห็นจะไม่ได้หrovกขอรับ คุณพ่อ” ข้าพเจ้าหัวเราะ
เบาๆ “ลอง เจ้าเพื่อนรักของลูกมันของตัวอยู่ก่อนแล้ว”

“อ้อ พอลขอ หนูมุหน้าขาวคนนั้น” บิดาของข้าพเจ้า
พยักหน้าอย่างจำใจ “เป็นเพื่อนตำรวจของแก”

“ลูกต้องแล้วขอรับ” ข้าพเจ้าตอบ “แล้วลูกก็เห็นว่า
ลูกเป็นคนดีขนาดนั้น จึงมั่นใจว่าเหมาะสมสมกับประไฟผู้ที่ลูก
นับเป็นน้องสาวทุกประการ”

“ทั้งคู่บอกตกลงปลงใจกันไปแล้วรึ” บิดาของข้าพเจ้า
ซัก

“ยังขอรับ” ข้าพเจ้าตอบพลาส่ายหน้า “ໄอี้เสือ
หน้าขาวของคุณพ่อยังนิ่งเงียบไว้เชิงอยู่ แต่ลูกคงกับเขามานาน
มองดูกรี๊”

“แล้วทางผู้หลงเข้าล่ะ เขาไม่ใจไปด้วยหรือเปล่า”

“เรื่องนั้nlูกยังไม่แน่ใจนัก รู้แต่ว่าเธอเองก็ไม่ได้รังเกียจ
อาจจะมีความรู้สึกที่ดีอยู่ด้วยซ้ำไป ลูกยังเคยคิดอยู่เลยว่า

จะหาเวลาส่งเสริมทั้งสองคนนั่นดู”

“ก็หาเวลาส่งเสริมให้ตัวเองบ้าง ก็คงจะดีนะ” บิดาของ ข้าพเจ้าเห็นบกกลับมาขึ้น ข้าพเจ้ายกมือขึ้นเเกะศีริชะหัวเรา เสียงเดือน

“ลูกขอตัวก่อน ถ้าคุณพ่อไม่มีอะไรแล้ว อยากให้คุณ พ่อพักผ่อนให้มาก” ข้าพเจ้าเอ่ยขึ้นใหม่หลังจากหยุดหัวเรา อีกทางหนึ่งนั่นก็เพื่อเลี่ยงออกจากตาคนที่กำลังลูกต้อนอยู่

“พ่อเมื่อเรื่องสำคัญอีกเรื่องอย่างคุยกับแก สมัย” คราวนี้บิดาของ ข้าพเจ้าเปลี่ยนน้ำเสียงเป็นจริงจังและราบเรียบ มีความเครียดเจือปนอยู่จนสามารถจับได้ ข้าพเจ้าข่มวดคิว อีกรั้งของรู้สึกวิตก เพราะความเครียดเป็นสิ่งต้องห้ามอย่าง ร้ายแรงสำหรับอาการป่วยของบิดาของ ข้าพเจ้า

“มีเรื่องอะไรอีก” ข้าพเจ้าเอ่ยถามออกไป

“เมื่อยืนวนนี้มีคืนมาหาพ่อ”

“ครอกันขอรับ”

“หลวงมงคลศิลป์ไพศาล”

ข้าพเจ้าถึงกับสะตุ้งเมื่อได้ยินชื่อนั้นหลุด出口จากปากของบิดา